

## PREFERENCJE PARTYJNE POLAKÓW W CZERWCU `99

Warszawa, czerwiec 1999

- Gdyby wybory do Sejmu miały odbywać się w połowie roku, to wygrałby je SLD, zdobywając 34% głosów. Na drugim miejscu znalazłby się AWS z 25% poparciem. Do parlamentu weszłyby jeszcze dwa ugrupowania: UW (11%) oraz PSL (8%).
- Wśród pozostałych partii, o które pytalismy stosunkowo najlepiej wypadłoby ROP i UP (po 4%). Po 3% wyborców przyciągnęłyby: KPEiR, „Samoobrona” i UPR. Na ChD III RP gotowych byłoby głosować 2% osób. Jeszcze niższy wynik otrzymałyby: KPEiR RP i BdP oraz najniższy - KPN-O.
- Zainteresowanie takimi wyborami nie jest duże. Tylko 37% pytanych zdecydowanie potwierdziło gotowość wzięcia udziału w wyborach parlamentarnych, gdyby miały się one odbywać w drugiej połowie czerwca. Trzech na dziesięciu uznało, że „raczej” poszliby wówczas do urn. Negatywnie o gotowości głosowania odpowiedziała przeszło jedna czwarta osób: 12% - „raczej”, a 16% - „zdecydowanie”. Wahal się co dwudziesty pytany.

### OBOP

Osrodek Badania Opinii Publicznej Sp. z o.o.

ul. Dereniowa 11, 02 776 Warszawa

Tel: (48 22) 648 2044 (-46), 644 9995 Fax: (48 22) 644 9947 e-mail: obop@obop.com.pl www.obop.com.pl

Cytowanie, publiczne odtwarzanie, kopiowanie oraz wykorzystywanie w innej formie danych, informacji i opracowan zawartych w tej publikacji jest dozwolone pod warunkiem podania źródła.

W drugiej polowie czerwca, tuz po wizycie Papieza Jana Pawla II w Polsce, OBOP przeprowadzil kolejny sondaz, w którym zapytano Polaków, na które partie by glosowali, gdyby w najblizsza niedziele mialy odbywac sie wybory do Sejmu<sup>1</sup>. Kilka dni przed realizacja naszego sondazu doszlo do samorozwiazania SdRP. Wiekszosc dotychczasowych czlonków Socjaldemokracji wstapila do powolanej niedawno nowej partii Sojusz Lewicy Demokratycznej. Przypomnijmy, ze partia SLD zostala powolana w polowie kwietnia i wkrótce potem zarejestrowana.

W czasie gdy trwalo nasze najnowsze badanie trwal protest pielegniarek i mialy miejsce demonstracje pracowników radomskiego Lucznika. Rząd dyskutowal o podatkach.

\* \* \*

Zainteresowanie wyborami parlamentarnymi utrzymuje sie na stalym, stosunkowo niskim poziomie. Gdyby wybory mialy odbywac sie w polowie roku, to frekwencja kształtowalaby sie na poziomie ok. 40%.

Zdecydowana gotowosc wziecia udzialu w wyborach zadeklarowalo 37% uprawnionych do glosowania. Osoby, które z wahaniem odpowiedzialy, ze „raczej” poszlyby glosowac stanowily 30%.

<b>GDYBY W NAJBLIŻSZA NIEDZIELE ODBYŁY SIE WYBORY DO SEJMU, TO CZY WZIALBY(ELABY) PAN(I) W NICH UDZIAŁ?</b>	
zdecydowanie tak	37%
raczej tak	30%
raczej nie	12%
zdecydowanie nie	16%
trudno powiedziec	5%

Uczestnictwo w glosowaniu wykluczyla od razu ponad jedna czwarta osób: 12% - „raczej”, a 16% - „zdecydowanie”. Jeden na dwudziestu pytanych nie byl pewien, czy

poszedlby glosowac, czy tez tego dnia pozostalby w domu.

### **Preferencje parlamentarne**

Gdyby wybory parlamentarne mialy odbywac sie w polowie roku, to najwiecej osób - bo 34% sprosrod glosujacych - zaglosowaloby na Sojusz Lewicy Demokratycznej. Rezultat o dziewiec punktów procentowych gorszy uzyskalaby Akcja Wyborcza Solidarnosc (25%).

Tradycyjnie juz trzecia pozycja przypadlaby Unii Wolnosci (11%), a czwarta - Polskiemu Stronnictwu Ludowemu (8%). Z naszych badan wynika, ze w czerwcu tylko te cztery ugrupowania bylyby w stanie wprowadzic swoich przedstawicieli do parlamentu.

---

<sup>1</sup> Sondaż Osrodka Badania Opinii Publicznej z 19-21 czerwca 1999 r., przeprowadzony na reprezentatywnej, losowej 1028-osobowej ogólnopolskiej próbie osób od 18 roku zycia. Maksymalny blad statystyczny dla takiej wielkosci próby wynosi +/-3%, przy wiarygodnosci oszacowania równej 95%.

PREFERENCJE WYBORCZE POLAKÓW <sup>2</sup>													(Dane w proc.)	
	X.'98	XI.'98	XII.'98	I.'99	I-2.'99	II.'99	II-2.'99	III.'99	III-2.'99	IV.'99	V-1.'99	V-2.'99	VI.'99	
<b>Sojusz Lewicy Demokratycznej</b> (L. Miller)	28	30	28	28	29	27	29	33	30	31	32	34	34	
<b>Akcja Wyborcza „Solidarnosc”</b> (M. Krzaklewski)	31	34	31	29	30	25	26	20	24	25	21	22	25	
<b>Unia Wolności</b> (L. Balcerowicz)	11	12	13	14	15	14	10	14	13	13	12	12	11	
<b>Polskie Stronnictwo Ludowe</b> (J. Kalinowski)	9	9	10	11	12	9	12	11	6	8	10	8	8	
<b>Ruch Odbudowy Polski</b> (J. Olszewski)	4	3	4	3	3	6	3	5	5	4	6	3	4	
<b>Unia Pracy</b> (M. Pol)	4	3	5	5	3	4	5	3	6	3	4	3	4	
<b>Krajowa Partia Emerytów i Rencistów</b> (T. Maminski)	6	4	3	4	3	3	3	3	4	4	4	3	3	
<b>„Samoobrona”</b> (A. Lepper)	-	-	-	-	-	6	4	4	4	3	3	3	3	
<b>* Unia Polityki Realnej</b> (J. Korwin-Mikke)	1	1	1	1	1	1	2	3	2	3	3	4	3	
<b>Chrzescijanska Demokracja III Rzeczypospolitej Polskiej</b> (L. Walesa)	2	2	2	1	1	2	3	2	3	2	2	3	2	
<b>Krajowe Porozumienie Emerytów i Rencistów Rzeczypospolitej</b> (E. Postulka)	2	1	1	2	1	1	1	1	2	2	1	4	1	
<b>Blok dla Polski</b> (A. Gasienica-Makowski)	1	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	
<b>** Konfederacja Polski Niepodleglej - Ojczyzna</b> (A. Slomka)	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	
<b>pozostale partie</b>	0	0	1	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	

\* - do pierwszego pomiaru w lutym '99 podawano nazwisko S. Michalkiewicza

\*\* - do pierwszego pomiaru w marcu '99 pytano o Konfederacje Polski Niepodleglej - Obóz Patriotyczny

Wśród pozostałych ugrupowań, stosunkowo najlepiej wypadają: Ruch Odbudowy Polski i Unia Pracy - gotowość poparcia tych ugrupowań zadeklarowało po 4% pytanych. Po 3% głosów uzyskalyby w takich wyborach: Krajowa Partia Emerytów i Rencistów, „Samoobrona” oraz Unia Polityki Realnej.

Z naszego badania wynika, że Chrzescijanska Demokracja III RP moglaby liczyć na 2% poparcia. Pozostale partie wzbudily mniejsze zainteresowanie: Krajowe Porozumienie Emerytów i Rencistów RP oraz Blok dla Polski wskazalo po 1% osób. Gotowość głosowania na partie inne niż wymienione wyrazil co setny badany.

\* \* \*

<sup>2</sup> Na kartach umieszczono partie w kolejności alfabetycznej; w nawiasach podano nazwiska liderów. Prezentowane w tabeli wyniki preferencji odnoszą się do wszystkich uprawnionych do głosowania osób, które zadeklarowały („zdecydowanie” lub „raczej”) gotowość wzięcia udziału w wyborach i jednocześnie miały określone preferencje. Informacje o niezdecydowanych zawiera odrębna tabela.

W porównaniu z majem znów zwiększył się odsetek osób, które choć wyrażają zainteresowanie pójściem do wyborów („zdecydowanie” lub „raczej”), to jednak nie wiedziałyby na jakie ugrupowanie zagłosować. Obecnie brak zdecydowania jest udziałem 17% z nich. Wynik ten jest dość wysoki, ale w tym roku podobny odnotowywaliśmy już dwukrotnie.

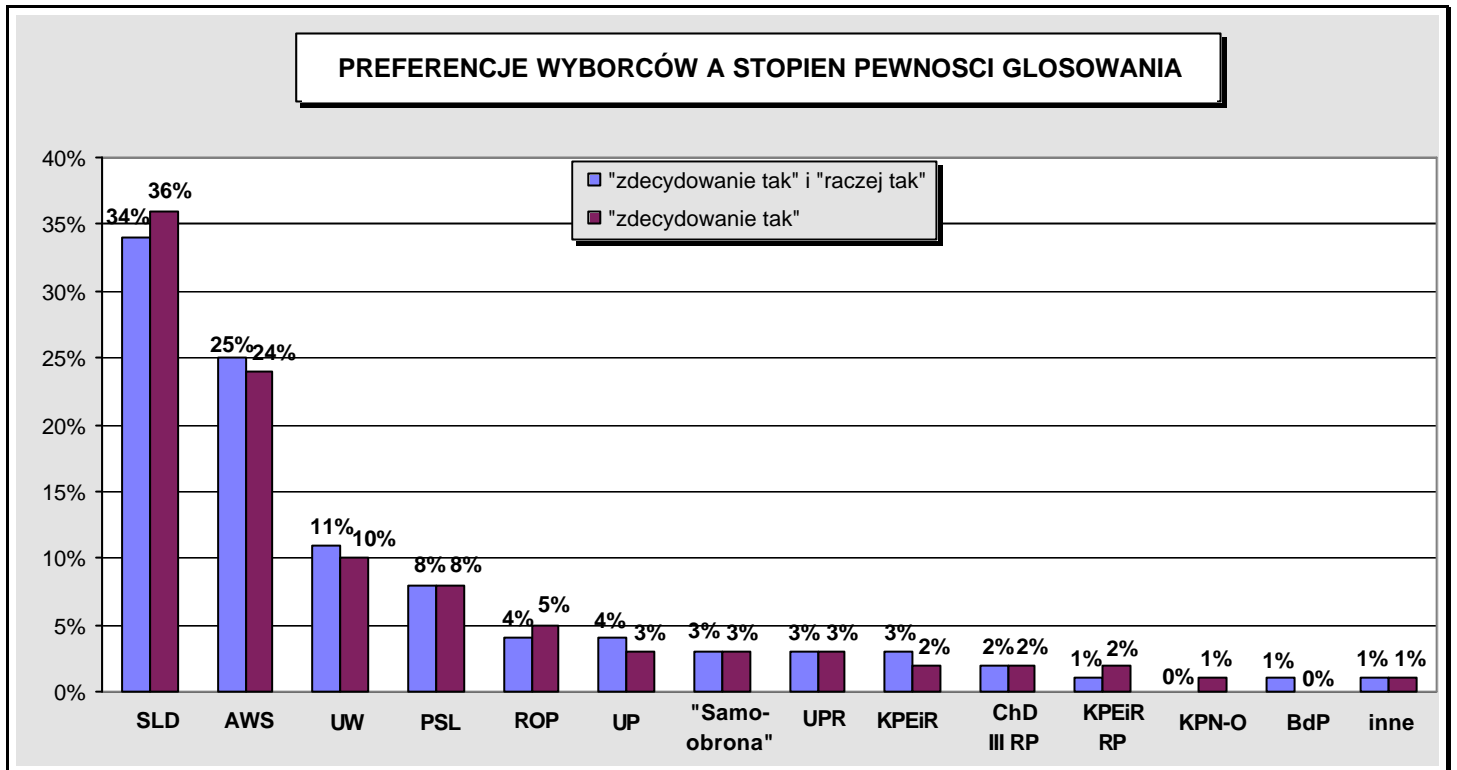
	X. '98	XI. '98	XII. '98	I. '99	I-2. '99	II. '99	II-2. '99	III. '99	III-2. '99	IV. '99	V- 1. '99	V- 2. '99	VI. '99
<b>wahający się kogo poprzeć</b>	16%	10%	11%	14%	17%	13%	13%	13%	17%	16%	12%	14%	17%

### Wybory „zdecydowanych”

Prezentowane wcześniej w tabeli wyniki preferencji partyjnych dotyczyły tylko tych osób, które (oprócz tego, że miały już sprecyzowane sympatie) „zdecydowanie” lub „raczej” zadeklarowały, że gdyby odbywały się wybory do Sejmu, to wzięłyby w nich udział. Jak wskazują dotychczasowe doświadczenia, do rzeczywistych wyborów poszłoby jednak znacznie mniej osób, niż wynikałoby to ze wcześniejszych ustnych deklaracji respondentów. Warto porównać więc, jak zmieniałyby się wielkości udzielonego poszczególnym ugrupowaniom poparcia w zależności od tego, ile osób poszłoby do wyborów.

Przy niskiej frekwencji - zakładając, że do wyborów poszłoby tylko te osoby, które zdecydowanie potwierdziły gotowość głosowania - przewaga SLD nad

pozostalymi konkurencyjnymi ugrupowaniami bylyby jeszcze wieksza. Male zainteresowanie wyborami mogloby obecnie otwierac Ruchowi Odbudowy Polski szanse na wejście do parlamentu.



GDYBY W NAJBLIŻSZĄ NIEDZIELĘ ODBYŁY SIĘ WYBORY DO SEJMU,  
TO CZY WZIAŁBY(ĘŁABY) PAN(I) W NICH UDZIAŁ?

	DANE W PROC.					LICZBA OSÓB
	zdecydowa- nie tak	raczej tak	raczej nie	zdecydowa- nie nie	nie wiem	
OGÓŁEM.....	37	30	12	16	5	1028
<b>PLEĆ</b>						
mężczyźni.....	41	31	11	14	3	489
kobiety.....	34	29	12	18	7	539
<b>WIEK</b>						
do 24 lat.....	28	36	12	18	7	127
25-34 lata.....	32	33	13	17	5	209
35-44 lata.....	36	30	13	16	6	220
45-54 lata.....	44	29	10	14	3	192
55-64 lata.....	47	26	6	18	3	101
65 i więcej lat.....	40	24	14	17	5	179
<b>WYKSZTAŁCENIE</b>						
podstawowe.....	31	28	12	22	6	273
zasadnicze zawodowe.....	30	33	15	18	4	274
średnie i pomaturalne.....	39	31	11	14	5	346
wyższe z niepełnym.....	62	26	4	6	2	134
<b>MIEJSCE ZAMIESZKANIA</b>						
wieś.....	32	32	14	18	5	375
miasta do 20 tys.....	43	26	8	17	6	125
miasta 20-100 tys.....	37	34	10	14	4	204
miasta 100-500 tys.....	37	30	11	15	8	198
miasta pow. 500 tys.....	50	19	12	18	1	126
<b>SYTUACJA SPOŁECZNO-ZAWODOWA</b>						
kierownicy i specjaliści.....	52	36	4	6	2	81
prywatni przedsiębiorcy.....	51	18	17	14	0	38
rolnicy.....	38	33	7	21	0	51
robotnicy.....	34	36	12	15	3	189
pracownicy fizyczno-umysłowi.....	43	28	10	13	7	154
gospodynie domowe.....	29	21	15	20	16	33
emeryci.....	43	24	9	19	4	191
renciści.....	34	25	17	18	5	113
uczniowie i studenci.....	33	39	5	15	8	54
bezrobotni.....	17	33	21	24	5	111
<b>RELIGIJNOŚĆ</b>						
wierzący i regularnie praktykujący.....	37	31	11	16	5	635
wierzący i nieregularnie praktykujący..	38	28	14	15	4	282
wierzący lecz niepraktykujący.....	32	30	8	24	5	75
niewierzący.....	34	11	20	23	12	23
<b>SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ</b>						
dobra.....	48	35	6	8	2	169
średnia.....	38	30	10	16	6	593
zła.....	30	24	18	22	4	264
<b>OCENA BIEGU SPRAW W KRAJU</b>						
dobry kierunek.....	45	30	10	12	2	419
zły kierunek.....	31	29	13	20	6	484
trudno powiedzieć.....	34	31	10	16	9	124
<b>ZAINTERESOWNIE POLITYKA</b>						
w ogóle się nie interesują.....	18	29	16	29	8	213
raczej się nie interesują.....	33	32	14	16	5	426
raczej się interesują.....	49	29	7	11	4	333
bardzo zainteresowani.....	76	14	3	5	2	53
<b>POGLĄDY POLITYCZNE</b>						
lewicowe.....	41	33	9	14	3	177
centrolewicowe.....	44	36	6	10	4	119
centroprawicowe.....	47	28	8	17	0	87
prawicowe.....	48	31	9	10	2	224
trudno powiedzieć.....	26	26	16	23	8	421

Dane OBOP; Sondaż z 19-21 czerwca 1999 r. →

KANDYDATÓW KTÓREJ PARTII LUB UGRUPOWANIA POPARŁ(A)BY PAN(I) W TAKICH WYBORACH?  
 1. AKCJA WYBORCZA SOLIDARNOŚĆ (M. Krzaklewski); 2. BLOK DLA POLSKI (A. Gąsienica-Makowski); 3. CHRZEŚCIJAŃSKA DEMOKRACJA III RZECZYPOSPOLITEJ (L. Wałęsa); 4. KONFEDERACJA POLSKI NIEPODLEGŁEJ-OJCZYŻNA (A. Słomka);  
 5. KRAJOWA PARTIA EMERYTÓW I RENCISTÓW (T. Mamiński); 6. KRAJOWE POROZUMIENIE EMERYTÓW I RENCISTÓW RZECZYPOSPOLITEJ (E. Postulka); 7. POLSKIE STRONNICTWO LUDOWE (J. Kalinowski); 8. RUCH ODBUDOWY POLSKI (J. Olszewski);  
 9. SAMOOBRONA (A. Lepper); 10. SOJUSZ LEWICY DEMOKRATYCZNEJ (L. Miller); 11. UNIA POLITYKI REALNEJ (J. Koriwn-Mikke);  
 12. UNIA PRACY (M. Poł); 13. UNIA WOLNOŚCI (L. Balcerowicz); 14. inne

	DANE W PROC.														L.OS
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	
OGÓŁEM.....	25	1	2	0	3	1	8	4	3	34	3	4	11	1	559
PŁEĆ															
mężczyźni.....	24	1	1	0	2	0	9	5	3	35	3	3	13	1	305
kobiety.....	25	0	3	1	4	3	8	3	3	34	3	5	8	0	254
WIEK															
do 24 lat.....	32	0	4	2	0	0	12	4	2	25	2	5	9	2	57
25-34 lata.....	24	3	1	0	1	0	6	6	3	34	7	4	11	0	108
35-44 lata.....	20	0	3	0	2	0	7	7	5	32	3	5	13	2	116
45-54 lata.....	20	1	2	1	2	1	8	2	2	43	1	5	14	0	120
55-64 lata.....	28	0	1	1	3	3	8	3	2	36	2	3	9	1	65
65 i więcej lat.....	32	0	2	0	10	4	11	4	2	29	1	1	5	1	93
WYKSZTAŁCENIE															
podstawowe.....	30	0	2	0	7	3	13	4	8	27	0	3	1	1	128
zasadnicze zawodowe.....	25	3	1	1	2	0	12	6	4	34	1	5	6	1	128
średnie i pomaturalne.....	23	0	3	0	3	2	6	3	0	42	3	4	10	0	196
wyższe z niepełnym.....	21	0	1	1	0	0	2	5	0	29	7	4	29	2	106
MIEJSCE ZAMIESZKANIA															
wieś.....	24	1	3	0	4	1	17	5	8	25	1	3	5	1	184
miasta do 20 tys.....	23	0	3	0	5	4	5	4	0	39	2	6	8	0	74
miasta 20-100 tys.....	25	0	3	1	3	2	7	4	0	42	1	2	11	0	114
miasta 100-500 tys.....	30	2	0	0	1	1	4	2	0	40	7	1	12	0	108
miasta pow. 500 tys.....	20	0	0	2	3	0	0	5	2	31	4	8	24	2	78
SYTUACJA SPOŁECZNO-ZAWODOWA															
kierownicy i specjaliści.....	23	0	2	0	0	0	2	3	0	25	10	2	32	3	63
prywatni przedsiębiorcy.....	29	0	5	0	5	0	9	4	0	10	4	0	33	0	25
rolnicy.....	19	0	3	0	0	2	38	3	17	12	0	2	4	0	31
robotnicy.....	20	3	2	0	1	1	4	9	5	44	0	5	7	1	111
pracownicy fizyczno-umysłowi.....	22	0	1	0	1	0	5	4	1	46	3	4	12	0	85
gospodynie domowe.....	14	0	0	0	11	0	18	0	9	37	0	11	0	0	11
emeryci.....	34	0	2	1	7	4	9	3	1	31	1	2	4	1	108
renciści.....	32	0	0	1	10	3	13	1	4	27	2	1	4	1	53
uczniowie i studenci.....	26	0	0	5	0	0	11	3	0	29	3	6	16	0	28
bezrobotni.....	22	0	7	0	2	0	3	6	0	39	6	12	3	0	36
RELIGIJNOŚĆ															
wierzący i regular. praktykujący.....	29	0	3	1	4	2	9	5	3	30	1	3	9	1	343
wierzący i nieregul. praktykujący.....	19	1	0	0	2	0	7	4	2	38	5	5	15	1	164
wierzący lecz niepraktykujący.....	5	5	0	0	0	0	5	4	3	58	5	5	8	0	36
niewierzący.....	0	0	0	0	8	0	0	0	0	58	10	10	15	0	10
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ															
dobra.....	25	0	2	0	2	0	6	3	2	31	3	4	21	2	119
średnia.....	26	1	2	0	3	1	8	5	2	35	2	4	9	1	327
zła.....	22	0	1	1	6	2	13	3	6	36	3	3	3	1	112
OCENA BIEGU SPRAW W KRAJU															
dobry kierunek.....	32	1	2	0	3	1	4	5	1	28	2	3	17	0	271
zły kierunek.....	16	0	2	0	3	2	13	4	6	42	2	6	4	2	228
trudno powiedzieć.....	27	0	2	1	3	1	10	5	1	34	7	3	7	0	60
ZAINTERESOWNIE POLITYKA															
w ogóle się nie interesują.....	23	2	2	3	8	3	6	5	2	16	0	5	21	3	60
raczej się nie interesują.....	26	0	1	0	3	2	11	4	5	34	2	4	8	0	225
raczej się interesują.....	24	1	3	1	1	1	7	4	1	39	5	4	9	0	229
bardzo zainteresowani.....	27	0	0	0	3	0	4	6	2	33	0	4	17	4	44
POGLĄDY POLITYCZNE															
lewicowe.....	5	0	1	0	2	1	6	5	1	75	1	1	3	0	125
centrolewicowe.....	2	0	0	2	2	2	11	7	1	58	3	4	8	0	85
centroprawicowe.....	45	0	3	0	1	0	11	3	0	4	4	9	21	0	56
prawicowe.....	55	2	4	0	2	1	4	6	1	6	3	3	12	1	147
trudno powiedzieć.....	16	1	2	1	7	2	12	1	8	26	3	6	13	2	146